

2017. december 14., csütörtök

P8_TA(2017)0499

Az afganisztáni helyzet**Az Európai Parlament 2017. december 14-i állásfoglalása az afganisztáni helyzetről (2017/2932(RSP))**

(2018/C 369/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Afganisztánnal foglalkozó, 2016. október 5-i, az Európai Unió társelnökletével megtartott brüsszeli nemzetközi konferencia eredményeire,
 - tekintettel az Afganisztánról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az Afganisztánról, elsősorban a Zábul tartományban elkövetett gyilkosságokról szóló, 2015. november 26-i ⁽¹⁾ és az EU és Afganisztán közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodásra irányuló tárgyalásokról szóló, 2013. június 13-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a Tanács Afganisztánra vonatkozó, 2017. október 16-i következtetéseire,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa elnökének az afganisztáni helyzetről szóló, 2016. szeptember 14-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2210 (2015) és 2344 (2017) sz. határozataira és az ENSZ afganisztáni segítségnyújtási missziójának (UNAMA) megbízatására,
 - tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Afganisztánra vonatkozó uniós stratégia elemeiről szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, 2017. július 24-i közös közleményére (JOIN (2017)0031),
 - tekintettel a Human Rights Watch (HRW) „Kényszerítés Pakisztán részéről az ENSZ bűnrészességgével: afgán menekültek tömeges kitoloncolása” című, 2017. február 13-i jelentésére,
 - tekintettel az USA Afganisztán újjáépítéséért felelős különleges főfelügyelőjének (SIGAR) az Egyesült Államok Kongresszusához intézett, 2017. január 30-i negyedéves jelentésére,
 - tekintettel a 2016. október 3-án aláírt EU–Afganisztán közös migrációügyi koncepcióra (JWF),
 - tekintettel az Európai Unió és Afganisztán közötti, 2017. február 18-án aláírt partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodásra,
 - tekintettel az ENSZ-nek az Afganisztánban a konfliktussal összefüggésben fogva tartott személyekkel való bánásmódról szóló, 2017. áprilisi jelentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió és tagállamai 2001 óta együttműködnek Afganisztánnal és a tágabb értelemben vett nemzetközi közösséggel a terrorizmus és a szélsőségek elleni küzdelem érdekében, egyszersmind a fenntartható békére és fejlődésre is törekedve; mivel a lázadók és a terroristák által kifejtett fokozódó nyomás, a nehézségekkel küzdő gazdaság és a politikai élet instabilitása veszélybe sodorja e célokat és a már elért jelentős eredményeket;

⁽¹⁾ HL C 366., 2017.10.27., 129. o.⁽²⁾ HL C 65., 2016.2.19., 133. o.

2017. december 14., csütörtök

- B. mivel az Unió és tagállamai 2002 óta több milliárd eurónyi humanitárius és fejlesztési segílyt és segítséget nyújtottak Afganisztán számára; mivel az EU Afganisztán legnagyobb fejlesztési együttműködési partnere, és az Afganisztánról szóló, 2017 októberében megrendezett brüsszeli nemzetközi konferencián az Afganisztánnak a 2017 és 2020 közötti időszakra felajánlott összesen 13,6 milliárd euróból várhatóan akár 5 milliárd eurót fog biztosítani;
- C. mivel a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság és a jó kormányzás biztosítása az afganisztáni átmenet során és az átalakulás évtizedében (2015–2024) elengedhetetlen a stabil és virágzó állam megteremtéséhez;
- D. mivel a 2001 óta eltelt 15 évben jelentősen nőtt az életszínvonal, minthogy az alapvető egészségügyi ellátáshoz és oktatáshoz való hozzáférés és a nők szerepvállalásának növelése révén az egy főre jutó GDP az ötszörösére emelkedett, a várható átlagos élettartam pedig 15 évvel nőtt; az USA Afganisztán újjáépítéséért felelős különleges főfelügyelője (SIGAR) szerint a Talibán 2001-es összeomlása óta az általános iskolákba járók száma egymillió diákról (akiknek többsége fiú volt) 2015-re csaknem kilencmillióra emelkedett, és az összes diák között a lányok aránya becslések szerint 39 %;
- E. mivel 2017. július 24-én a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője közös közleményt adott ki az Afganisztánra vonatkozó uniós stratégiáról, mivel az EU az Afganisztánban való előrelépés szempontjából kulcsfontosságú négy prioritási területe: a) a béke, a stabilitás és a regionális biztonság előmozdítása; b) a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok megerősítése, valamint a jó kormányzás és a nők társadalmi szerepvállalásának ösztönzése; c) a gazdasági és a humán fejlődés támogatása; d) a migrációval kapcsolatos kihívások kezelése;
- F. mivel a 2014-es elnökválasztási válságot követően a nemzeti egységkormány reformmenetrendjének előrehaladása megtorpant, ami a politikai helyzet fokozódó instabilitását vonta maga után; mivel Afganisztánban a munkanélküliség aránya 39 %, és a lakosság több mint 39 %-a szegénységben él;
- G. mivel a széles körben elterjedt korrupció, a meggyökeresedett klientúrarendszerek és a politikailag széttagolt afgán kormány reformok továbbvitelére való képtelensége az előrelépés hátráltatásának vagy a múltbeli eredmények visszafordításának kockázatát hordozza;
- H. mivel az ENSZ 2002-ben létrehozott afganisztáni segítségnyújtási missziója (UNAMA) támogatja az afgán kormányt a béke megteremtéséért, az emberi jogok védelméért és a jó kormányzásért folytatott küzdelmében; mivel megbízatását évente megújítja az ENSZ Biztonsági Tanácsa, és nemrég egyhangúlag meghosszabbították a 2018. évre;
- I. mivel ugyan az elmúlt években sikerült elérni bizonyos társadalmi-gazdasági és politikai eredményeket, az újra erőre kapó Talibán, az al-Kaida és az újonnan alakult Iszlám Állam (IS) – ezen belül annak alakulóban lévő afganisztáni helyi szárnya, a Horászáni Iszlám Állam (ISKP) – jelenléte együttesen azzal fenyeget, hogy az instabilitás nagyobb kiterjedésű konfliktusba csap át; mivel az UNAMA közelmúltbeli jelentése szerint a halálos áldozatok dokumentált száma 2009 óta a legmagasabbra emelkedett: 2016-ban 11 318 polgári személy vesztette életét, míg 2017. januártól szeptemberig ez a szám már 8019 volt; mivel mindez az Európába irányuló migráció fokozódásához is vezetett;
- J. mivel az Egyesült Államok új afganisztáni és dél-ázsiai stratégiája értelmében a 8400 katonából álló jelenlegi amerikai kontingenshez további 4000 katona csatlakozik majd; mivel az Egyesült Államok új stratégiája megköveteli Pakisztántól, hogy hagyjon fel a terroristák rejtgetésével és támogatásával, és a térség stabilizálásának elősegítésére nagyobb szerepvállalást kér az Indiai Köztársaságtól; mivel a NATO által vezetett Határozott Támogatás misszió csapatlétszámát a jelenlegi 13 000 főről 16 000 főre növeli; mivel az Egyesült Államok új stratégiáját egy feltételalapú megközelítésnek megfelelően alakítják majd ki, amelynek értelmében a diplomáciai és gazdasági megállapodásokat a katonai erőfeszítés keretében építik be;

2017. december 14., csütörtök

- K. mivel Afganisztánnak az okmányokkal rendelkező vagy nem rendelkező – többnyire Pakisztánból érkező –, hazatelepülő afgán állampolgárok számának példa nélküli növekedésével kell megküzdenie; mivel Iránban mintegy kétmillió, okmányokkal nem rendelkező afgán és egymillió menekültstátuszú afgán él, és tér onnan vissza Afganisztánba; mivel az ENSZ belső menekültek emberi jogaival foglalkozó különleges eladója szerint Afganisztánban a konfliktus miatt több mint 1,8 millió belső menekült van, az ország más területeire menekülő biztonságot keresők száma 2016-ban csúcsot döntött: 650 ezren voltak, ami naponta átlagosan 1 500 személyt jelent; mivel 2016 második félévében a Pakisztánból visszatérő afgán menekültek száma tízéves csúcsot ért el, a 2015. évi 55 000 főről 370 000 főre emelkedett;
- L. mivel az Indiai Köztársaság a térségen belül Afganisztán legnagyobb donora, amely mintegy 3 milliárd dollár segítséget nyújtott a tálib kormány 2001-es elűzése óta; mivel e segítségnyújtás többek között 200-nál több afganisztáni iskola építését, több mint 1 000 afgán diák ösztöndíját és nagyjából 16 000 afgán indiai tanulmányait finanszírozta; mivel India szintén segítséget nyújtott a kritikus infrastruktúra, például mintegy 4 000 km afganisztáni közút – különösen a Zarandzs–Dilaram országút –, a szalma duzzasztógát, villamos távvezetékek, valamint az afgán parlament épületének megépítéséhez;
- M. mivel az Afganisztánon belüli instabilitás Iránra és a tágabb térség egészére nézve negatív gazdasági és biztonsági következményekkel jár; mivel az afgán gazdaság nagymértékben függ a máktermeléstől, amely az elmúlt években jelentősen bővült, emiatt pedig a szomszédos Iránban ugrásszerűen megnőtt a kábítószer-fogyasztás; mivel a tálibok e tiltott kábítószer-kereskedelmet használják fel műveleteik finanszírozására; mivel e kereskedelem korlátozása és a gazdasági alternatívák felkutatása Irán és Afganisztán számára kölcsönösen előnyös lenne; mivel az Afganisztánból származó ópium az Unióban elérhető heroin fő forrása; mivel az Iránnal és más szomszédos országokkal, például Tádzsikisztánnal, Türkmenisztánnal és Üzbegisztánnal való együttműködés szükséges az ópium orosz és európai piacokra való beáramlásának további korlátozásához;
- N. mivel az új infrastruktúra dimenziója Afganisztán jövője szempontjából alapvető jelentőségű annak lehetővé tétele érdekében, hogy a világ egyik legszegényebb országa előtt teljesen új gazdasági és társadalmi lehetőségek nyíljanak meg; mivel egy új nemzeti infrastrukturális fejlesztési program az új Selyemút keretében pozitív és bővülő regionális beruházásokat vonz majd a helyszínre;
- O. mivel jelentések szerint Afganisztán 1–3 milliárd USD értékű feltáratlan ásványkincssel rendelkezik; mivel az illegális bányászat jelentős problémát jelent, amely azzal a kockázattal jár, hogy az afgán fejlődés egyik potenciális hajtóereje konfliktus és instabilitás forrásává válik; mivel a bányászat a tálibok második legnagyobb bevételi forrása;
1. elismeri, hogy a hosszú ideje tartó és jelentős nemzetközi erőfeszítések ellenére Afganisztán továbbra is súlyos konfliktussal küszködik, amely komolyan akadályozza gazdasági és társadalmi fejlődését; emlékeztet arra, hogy Afganisztánt közel 40 éven át konfliktus és háború sújtotta; ismételten hangsúlyozza, hogy az Európai Unió célja a béke, a stabilitás és a regionális biztonság előmozdítása, a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok megerősítése, a jó kormányzás és a nők szélesebb körű társadalmi szerepvállalásának előmozdítása, valamint a gazdasági és humán fejlődés támogatása és a migrációval kapcsolatos kihívások kezelése;
2. emlékeztet rá, hogy Afganisztán az elmúlt 15 évben előrelépést tett politikai, biztonsági, gazdasági és fejlesztési szempontból; rámutat, hogy az egy főre eső GDP ötszörösére nőtt, a várható élettartam csaknem 15 évvel nőtt, valamint 2001-hez képest jelentősen növekedett az iskolába járó lányok száma, mai jelenleg az összesen 8–9 millió gyermek mintegy 40 %-ának felel meg; hangsúlyozza, hogy a fentiekből semmi sem valósulhatott volna meg az afgán lakosság elhivatottsága, a nemzetközi közösség kötelezettségvállalása, valamint pénzalapok, know-how és személyzet a helyszínen történő biztosítása nélkül; hangsúlyozza, hogy az elért eredményeken alapuló helyzet rendkívül törekeny és visszafordítható; hangsúlyozza, hogy az előrelépéshez további reformokra, a szomszédokkal kialakított stabil kapcsolatokra és a biztonság és stabilitás szükséges szintjének folyamatos biztosítására van szükség;
3. elismeri a nemzetközi közösség erőfeszítéseit és tisztelettel adózik áldozathozatalai előtt, amelyek biztonságot teremtettek Afganisztánban a több mint egy évtizedig tartó Tartós Szabadság hadművelet és az afganisztáni ISAF-misszió időtartama alatt, amelynek során közel 3 500 szolgálatot teljesítő személy halt meg; üdvözli a 39 nemzetet tömörítő NATO által vezetett és 2015. január 1-je óta működő Határozott Támogatás missziót, amely arra kapott megbízást, hogy

2017. december 14., csütörtök

kiképezze, tanácsokkal lássa el és támogassa az afgán biztonsági erőket és intézményeket; üdvözli az ANSF által hozott jelentős áldozatokat, amely a lázadók elleni harc során minden évben súlyos veszteségeket szenved; emlékeztet arra, hogy a nemzetközi közösség 2020-ig évente mintegy 1 milliárd dollárral járul hozzá az ANSF finanszírozásához;

4. üdvözli az afgán kormány azon kötelezettségvállalását, hogy egy politikai, társadalmi és gazdasági értelemben biztonságos környezetre összpontosító nemzeti stratégiát követ, amely lehetővé teszi a békés, biztonságos és fenntartható Afganisztán megteremtését, amint az az Afganisztánról szóló, brüsszeli miniszteri konferencia 2016. október 5-i következtetéseiben is szerepel; kéri a miniszterelnöki tisztség afgán alkotmányban való rögzítését Afganisztán nagyobb mértékű politikai stabilitásának lehetővé tétele érdekében; felhívja az afgán kormányt, hogy 2018-ban biztosítson átlátható választási folyamatot; felhívja Asráf Gáni afgán elnököt, hogy a jogok és szabadságok védelme melletti határozott nyilvános kötelezettségvállaláshoz párosítsa a védelmükre irányuló jogszabályok gyors és szilárd végrehajtását;

5. hangsúlyozza, hogy az egyetlen járható út az afgánok által irányított és felvállalt békefolyamat, amely feltétel nélkül bevonja a civil társadalom egészét és a konfliktusban érintett valamennyi felet; emlékezteti az afgán kormányt arra, hogy a fejlődés lehetővé tétele, valamint a béke és a stabilitás előmozdítása érdekében meg kell szüntetni a politikai belharcokat; kéri az Uniót, hogy tevékenyen támogassa a korábbi lázadók afgán irányítású lefegyverzését, leszerelését és a társadalomba történő visszailleszkedését célzó programot;

6. hangsúlyozza Afganisztán a regionális stabilitásban betöltött szerepének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a térség egészének békéje és stabilitása szempontjából létfontosságú, hogy Afganisztán biztonságos, stabil és virágzó ország legyen; ezzel összefüggésben megismétli a regionális partnerek, így a közép-ázsiai országok, Irán, Kína, India és Pakisztán jelentőségét; ösztönzi a fenti országokat, hogy építő jelleggel működjenek együtt a tényleges, előfeltételek nélküli, eredményorientált tárgyalási folyamat előmozdításán; tudomásul veszi az Egyesült Államok, Kína, Afganisztán és Pakisztán részvételével 2015 decemberében létrejött négyoldalú koordinációs csoport tevékenységeit;

7. rendkívüli aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a 2014-es elnökválasztás utáni politikai megállapodás ellenére Afganisztán biztonsági helyzete romlott, és a terrorista támadások száma megsokszorozódott; riasztónak tartja a Talibán jelenlegi területi terjeszkedését és az IS, illetve az al-Kaida terrorista csoportok közelmúltbeli megerősödését; rámutat, hogy az Egyesült Államok SIGAR-ja szerint 2016 januárja és novembere között az afgán erők 6 785 tagját ölték meg és további 11 777 sebesült meg, valamint hogy az UNAMA 2016-ban az előző évhez képest szintén 3 %-os növekedésről számolt be a polgári áldozatok számában (3 498 fő meghaltak, 7 920 fő pedig megsebesült); sajnálatának ad hangot a romló biztonsági helyzet miatt, ami lehetővé teszi, hogy bűnszervezetek afgán és külföldi állampolgárokat – köztük humanitárius és segítségnyújtó szervezetek munkatársait – raboljanak el;

8. mélyszéles aggodalmának ad hangot az Iszlám Állam megjelenésével kapcsolatban, amely a legújabb szereplő az egyre törekkenőbb afganisztáni biztonsági helyzetet létrehozó szervezetek sorában; hangsúlyozza, hogy a szervezet az ország keleti részén található központján (Nangarhar) kívül az üzbegisztáni Iszlám Mozgalom (IMU) segítségével megkísérli az ország északi részén is megerősíteni jelenlétét; rámutat, hogy amennyiben ez a törekvés sikerrel jár, olyan környezet jön létre, ahol az ISIS iraki és szíriai katonai vereségeit követően az e két országból kiszorult külföldi harcosok és aktivisták menedéket találhatnak;

9. hangsúlyozza a tényleges belső megbékélési folyamat fontosságát; hangsúlyozza a radikalizáció, a szélsőségesesség és a terrorista szervezetek számára való toborzás elleni fellépés szükségességét; hangsúlyozza, hogy a terrorizmus és a terrorizmusfinanszírozás elleni fellépés kulcsfontosságú egy olyan környezet létrehozásához, amely elősegíti a béke létrejöttét Afganisztánban;

10. figyelmeztet arra, hogy az afgán nemzeti védelmi és biztonsági erők, illetve a nemzeti rendőrségi erők gyenge képességei továbbra is az Afganisztán biztonságát és újjáépítését veszélyeztető egyik legsúlyosabb problémát jelentik; üdvözli, hogy az Unió továbbra is összpontosít az afgán nők szerepének és jogainak megerősítésére, és elismeri, hogy szükség van női rendőrök kiképzésére; üdvözli az Indiai Köztársaság azon kötelezettségvállalását, hogy 2015 decemberében az afgán hadseregnek szánt védelmi berendezések beszerzésében és több ezer főnyi afgán biztonsági erő katonai kiképzésében segítséget nyújt Afganisztánnak, ami jelentősen hozzájárult az ország katonai képességeinek javításában, összhangban a NATO által vezetett, 2015 januárjában indított „Resolute Support” misszió azon céljaival, hogy képzéssel, tanácsadással és segítségnyújtással támogassák az afgán biztonsági erőket; biztatónak tartja az elvégzett munkát és az Indiai Köztársaság és Afganisztán közötti, infrastrukturális projektekkal és a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos együttműködést;

2017. december 14., csütörtök

11. úgy véli, hogy az afgán kormányzati intézményeken belüli korrupció elleni küzdelmet állandó jelleggel kiemelten kell kezelni, figyelemmel azokra a közvetlen negatív hatásokra, amelyeket a korrupció az ország kormányzásának minőségére gyakorol; felhívja az afgán kormányt, hogy növelje a politikai befogadókészséget, fokozza az elszámoltathatóságot, és tevékenyen lépjen fel a korrupció és a nepotizmus kultúrája ellen; örömmel veszi tudomásul e tekintetben különösen a korrupcióellenes igazságügyi központ 2016. júniusi létrehozását; tudomásul veszi továbbá az UNAMA arra vonatkozó felhívását, hogy a nemzetközi közösség továbbra is támogassa és segítse az afgán kormány korrupcióellenes erőfeszítéseit;

12. felhívja Afganisztán kormányát és regionális partnereit, különösen Iránt, hogy küzdjenek a tiltott kábítószer-kereskedelem és az illegális bányászat ellen, és hangolják össze tevékenységüket ezeknek a térség stabilitását romboló, illegális gyakorlatoknak a felszámolása érdekében; emlékezteti valamennyi felet arra, hogy a régióban ezek a terrorista szervezetek fő finanszírozási forrásai; elismeri, hogy bármely további bányászati fejlesztésnek a fenntarthatóság szolgálatában kell állnia, a széles körű lakosság javát kell szolgálnia, és összhangban kell állnia a nemzetközi normákkal; elítéli a hadurak által folytatott elnyomást, a tiltott kábítószer-kereskedelmet, a nagyarányú földszerezést, a törvénytelen elkobzásokat és zsarolásokat; emlékeztet arra, hogy az ópium termelése és illegális kereskedelme Afganisztánban katasztrofális hatással van a helyi lakosságra és az ország általános biztonságára;

13. üdvözlí, hogy Afganisztán csatlakozott a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezéshez; nyomatékosan felhívja az afgán kormányt, hogy a bányászati ágazatban növelje az átláthatóságot és írjon elő szigorú rendelkezéseket az engedélyek és az ellenőrzés tekintetében annak biztosítása érdekében, hogy a nyersanyag-kitermelő iparág fenntartható legyen; arra ösztönzi a kormányt, hogy fokozza erőfeszítéseit az alapvető fontosságú állami erőforrások, például a földterület és az ásványi nyersanyagok védelme érdekében, hogy a bűnöző és lázadó hálózatok ne aknázhassák ki ezeket;

14. támogatja Afganisztán lakosságát, és kitart amellett, hogy a konfliktusban érintett valamennyi félnek tiszteletben kell tartania a nemzetközi humanitárius jogot, valamint a társadalom valamennyi tagjának – különösen a helyzet által aránytalanul nagy mértékben érintett kisebbségek, nők és gyermekek – jogait; nyomatékosan felszólítja az afgán hatóságokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre a 2011. január 30-án, Kabulban aláírt, a „bacsza bási” gyakorlatával kapcsolatos és a szexuális visszaélés áldozatává vált gyermekek rehabilitációját lehetővé tevő ENSZ–Afganisztán cselekvési tervet; elítéli a kórházak és egészségügyi központok, iskolák és humanitárius tevékenységek elleni támadásokat; a leghatározottabban elítéli, hogy a Talibán, az IS és az al-Kaida az emberi jogokat továbbra sem tartja tiszteletben, és barbár erőszakot alkalmaz Afganisztán lakosságával szemben; felhívja a figyelmet a korábbi háborús bűnösök – különösen a Hizb-i-Islámi alapítója, az Egyesült Államok által 2003-ban terroristának nyilvánított és az IS afganisztáni jelenlétének fokozódásával kapcsolatba hozott Gulbuddin Hekmatjar – visszatéréséhez kapcsolódó kockázatra;

15. riasztónak tartja a nőkkel szembeni erőszak újbóli fellángolását, valamint az afganisztáni Talibán által ellenőrzött területeken a nők jogainak semmibe vételét és lakhatási feltételeik romlását; ismételten felszólítja az afgán parlamentet és az afgán kormányt, hogy vonjanak vissza minden olyan jogszabályt, amely a nők számára hátrányos megkülönböztetést jelentő elemeket tartalmaz, hiszen ezek sértik az Afganisztán által aláírt nemzetközi szerződések; üdvözlí, hogy az EU Afganisztánnak nyújtott támogatásában kiemelt szerepet kapott a nők társadalmi szerepvállalásának és a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének kérdése, különösen pedig azt, hogy az uniós programok 53 %-ában a nemek közötti egyenlőség jelentős célkitűzésként jelenik meg; teljes mértékben támogatja az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325 (2000). számú, a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló határozatának maradéktalan végrehajtását, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítására, a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelésére és a nőkkel szemben elkövetett erőszak leküzdésére irányuló egyéb intézkedések foganatosítását;

16. felhívja a regionális partnerállamok, többek között a közép-ázsiai országok, Irán, India, Oroszország és Pakisztán kormányait, hogy munkálkodjanak együtt az afganisztáni békerendezés, a folyamatos társadalmi-gazdasági fejlődés és a belső biztonság fokozása érdekében, illetve a biztonsággal és a terrorral kapcsolatos problémák megoldása céljából, és ösztönzi a hírszerzési információk megosztását és az együttműködést a terroristák és szélsőségesek elleni, a határ mindkét oldalán megvalósítandó fellépés érdekében; nyomatékosan felszólítja a térség valamennyi afgán szereplőjét, hogy fenntartások nélkül kötelezze el magát a terrorizmus elleni küzdelemben való átlátható együttműködés mellett;

17. megismétli, hogy nemzetközi közösségnek továbbra is folytatnia kell afganisztáni szerepvállalását és hozzá kell járulnia az ország újjáépítéséhez, a gazdaság fejlesztéséhez és a terrorizmus elleni küzdelemhez; üdvözlí az Unió és tagállamai által a brüsszeli konferencián megerősített pénzügyi kötelezettségvállalásokat; kéri különösen azon kezdeményezések támogatását, amelyek a belső menekültek és a visszatérő menekültek elsődleges szükségleteinek kielégítését célozzák;

2017. december 14., csütörtök

18. elismeri, hogy az Unió és tagállamai kötelesek tiszteletben tartani a nemzetközi védelemhez való jogot és részt venni az UNHCR áttelepítési programjaiban; hangsúlyozza, hogy a biztonságos és legális úton történő menedékkéréshez való jog és képesség kritikus a menedékkérők körében bekövetkező halálesetek megelőzése szempontjából;

19. üdvözlí az EU és Afganisztán közötti informális visszafogadási egyezmény közös koncepciójának következtetéseit; sajnálatának ad hangot a megállapodás következtetési feletti parlamentáris ellenőrzés és demokratikus felügyelet hiánya miatt; felhívja a régió kormányait, hogy tartózkodjanak az afgánok visszatoloncolásától; rámutat arra, hogy ez közvetlenül sérti a nemzetközi humanitárius jogot, és hogy az ilyen elbánásban részesülő menekültek számának növekedése csak a terrorista csoportokat erősíti, és fokozza a régió instabilitását; hangsúlyozza, hogy az Afganisztánba történő visszatoloncolások komoly veszélybe sodorják a visszatérők életét, különösen az egyedül, közösségi háló, család és barátok nélkül lévőket, akiknek kevés esélyük van a túlélésre; hangsúlyozza, hogy harmadik országokban az uniós támogatást és együttműködést a fejlesztés és a növekedés szükségleteihez kell igazítani, valamint a szegénység enyhítésére – sőt, ha lehetséges, a felszámolására – kell törekedni, nem pedig arra ösztönözni harmadik országokat, hogy fogadják vissza az illegális migránsokat, hogy erőszakkal akadályozzák meg újabb migránsok útra kelését vagy hogy vessenek gátat az Európába irányuló bevándorlási áramlásoknak (az Európai Parlament 2017. április 5-i, a menekült- és migránsáramlatok kezeléséről és az EU külső tevékenységének szerepéről szóló állásfoglalása ⁽¹⁾);

20. tudomásul veszi a Nemzetközi Büntetőbíróság ügyészének arra vonatkozó döntését, hogy vizsgálatot indít az Afganisztánban 2003 óta lehetségesen elkövetett, emberiesség elleni bűncselekmények ügyében,

21. felhívja az afgán hatóságokat, hogy enyhítsenek minden halálbüntetésen, és a halálbüntetés végleges eltörlésének szándékával első lépésként vezessenek be a moratóriumot a kivégzésekre; sürgeti az afgán kormányt, hogy teljes mértékben hajtsa végre a kínzás felszámolására vonatkozó nemzeti tervét, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy jelentések szerint Afganisztánban a konfliktussal összefüggésben fogva tartott személyeket valamennyi érintett fél kínozza és rossz bánásmódban részesíti;

22. mélyszéges aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy 2016-ban több, mint 600 000 személy hagyta el lakóhelyét, és ezzel jelentősen növekedett a lakóhelyüket az országon belül elhagyni kényszerültek száma, ami súlyos humanitárius válság kialakulásához vezethet; ösztönzi valamennyi érintett felet, hogy gondoskodjon ezekről a kiszolgáltatott afgán emberekről, és felhívja az afgán kormányt, hogy nyújtson segítséget az afgán társadalomba való visszailleszkedésükhöz; hangsúlyozza, hogy az afgán hatóságok, az ENSZ ügynökségei és más humanitárius ügynökségek becslései szerint 2017 végére meghaladja a 9,3 milliót azoknak a száma, akik humanitárius segítségre szorulnak;

23. üdvözlí az Európai Unió és Afganisztán közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás 2017. december 1-jei ideiglenes hatályba lépését, ez ugyanis a két fél közötti kapcsolatok első jogilag kötelező erejű keretét képezi; bátorítja továbbá az uniós tagállamokat, hogy mielőbb erősítsék meg a megállapodást annak érdekében, hogy az teljes körűen hatályba léphessen;

24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Afganisztán kormányának és parlamentjének.

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0124.